

Universitetskanslerns kansli
Therese Ahlqvist

2005-06-15
Reg.nr 843-2457-04

Sammanträde med Högskoleverkets jämställdhetsråd - protokoll

Tid: 14 juni 2005, kl. 13.00 – 16.00

Plats: Högskoleverket

Närvarande:

Från jämställdhetsrådet
Bengt Westerberg (ordförande)
Maud Eduards
Birgitta Evengård
Lars Jalmert
Gabriella Westerdahl
Agnes Wold (från kl. 12.00)

Från Högskoleverket
Therese Ahlqvist
Håkan Forsberg (§ 3)
Aleksandra Sjöstrand
Leif Strandberg (§3)
Maria Södling (§3)
Ingemar Wedman, ordförande i Högskoleverkets tillträdesråd (§3)

Övriga närvarande
Ann-Sofie Wigg-Bodin, jämställdhetshandläggare, Uppsala universitet

Frånvarande
Fredrik Bondestam
Agneta Stark
Per-Erik Rödin
Åsa Ytterberg

1. Bengt Westerberg öppnade mötet och hälsade alla välkomna.
2. Agnes Wold presenterade en studie om anrikningen av män inom högskola, genomförd av Cecilia Chrapkowska. Studien biläggs protokollet.
I studien konstateras bland annat att data saknas om hur stort tillskottet på professorer är årligen i Sverige.
 - **Rådet föreslår att Högskoleverket beställer sådan statistik från SCB.**

Studien visar tydligt att män disputerar betydligt oftare relativt sett än kvinnor inom humaniora och samhällsvetenskap. Detsamma gäller inom naturvetenskap och farmaci.

Jämställdhetsrådet diskuterade sedan möjliga indikatorer eller index som kan användas för att göra nationella jämförelser mellan olika lärosäten.

Förslag till indikatorer som nämndes var: anrikningstal för karriärvägar, lärare som genomgått certifierade utbildningar i jämställdhet, andel kvinnliga prefekter, representation i grundutbildningsnämnd, representation i forskningsnämnd, anställningsformer och lön.

Uppsala universitet arbetar med att ta fram nyckeltal som kan användas på lärosätet. Statistik hämtas från bl.a. Uppdok. En faktor som beslutat att väga in är studieavbrott. Grundtanken är att använda den statistik som finns lättillgänglig. Systemet ska vara enkelt att använda och inte ta tid.

- **Jämställdhetsrådet föreslog att rådet tar fram en checklista på indikatorer som lärosätena kan använda.**
- **Jämställdhetsrådet föreslog att Högskoleverket gör sammanställer indikatorerna och gör nationella jämförelser mellan lärosätena.**

3. Meritokrati, kön och tillträde till högre utbildning

Aleksandra Sjöstrand föredrog ärendet. Medverkade gjorde även Håkan Forsberg, Leif Strandberg, Maria Södling samt Ingemar Wedman. Rådet hade fått ett diskussionsunderlag utskickat i förväg.

Det finns en diskussion i bl.a. Storbritannien om att kvinnorna tar över högskolan och att insatser krävs för att stoppa utvecklingen.

I diskussionen framfördes följande:

Det är viktigt att hålla fast vid att meritokratiska principer ska styra den högre utbildningen. Att fler kvinnor läser på grundutbildningen beror på att de har bättre

betyg och att fler traditionellt kvinnodominerade yrkesutbildningar återfinns på högskolan.

Jämställdhetsrådet menade att kvotering inte är en bra metod, utan att meriter ska styra antagningen. Däremot, menade man, kan kvotering användas när det gäller demokratiska församlingar där representativitet är grundläggande.

Intervjuer är inte en bra antagningsmetod eftersom de gynnar personer som "kan systemet". Ett exempel är läkarutbildningen där läkarbarn har större chans att klara intervjuerna än andra.

De argument som brukar framföras för att öka andelen kvinnor i olika sammanhang är att kvinnorna utgör en resurs, att det handlar om rättvisa och att det behövs kvinnliga förebilder. Nu finns tendenser att vända på resonemanget och byta ut kvinnorna mot män. Detta är inte okomplicerat eftersom man då glömmer relationen mellan könen. Dvs. att fler män befinner sig på maktpositioner i samhället.

Om meritokratin får vara allenarådande och inga andra insatser görs för att utjämna könsfördelningen får det emellertid andra konsekvenser. Enkönade miljöer reproducerar könsmonster och det blir då svårt att uppnå ett jämställt klimat.

4. Övrigt

Birgitta Evengård menade att Högskoleverkets utvärderingsverksamhet och tillsynsverksamhet bör präglas av ett jämställdhetstänkande. Hon förespråkade att jämställdhetsrådet ser över detta.

5. Kommande möten

8 september 13 – 16

10 oktober 13 – 16

5 december 13 – 16

Vid protokollet

Justeras

Therese Ahlqvist

Aleksandra Sjöstrand

